

Tudi tu ni bilo debate, ker je tov. referent sam priznal, da je zahteval maksimum tvariše.

Izrazila se je želja, da tov. predavatelj poda na enem prihodnjih zborovanj isto temo, pa samo za višjo stopnjo, kar je radevolje obljubil.

2. **Samoizobrazba.** Tov. Jančič je poročal: V šestih krožkih je 119 članov. Udeležba je povprečno 64%. Udeleževanje članov pri razpravah bi moralo biti živahnije, kajti vsakemu članu naj bo udeležba in udeleževanje v krožku duševna potreba. Krožki pa morajo članom nuditi kar največ onega, kar potrebujejo, da ne zaostanejo za zahtevami časa. Poročevalec poda več snovi, ki naj bi se v krožkih obravnavale.

Po živahni debati se pride do zaključka, da naj noben krožek nima več ko 20 članov, ter da naj se združijo v krožke one šole, katerih učiteljstvo si je najbližje.

3. **Šolska reforma.** Tov. Fras je prisostvoval obnemu zboru Pedagoške centrale v Mariboru, ker je bila na dnevnem redu tudi delovna šola. Tema se ni obravnavala.

4. **Izvenšolsko delo.** Tov. Lešnik je razposlal vsem upraviteljem okrožnic, v kateri je zahteval osebno mnenje istih o izvenšolskem delu ter podatke o istem. Ni še dobil vseh odgovorov; kar jih je pa sprejel so poljni.

Niso privsod dani pogoji za izvenšolsko delo. Marljivo in vestno delo učitelja v šoli mu bo odprlo pot za delo izven šole. Ko bo imel podatke vseh šol, bo sestavil podrobno poročilo.

5. **Slučajnosti.** Prihodnje zborovanje bo 12. maja v Ptuj. Zborovala bodo tov. društva iz Ormoža, Ljutomer, Čakovca in Vuradina, skupno s ptujskim. Na tem zborovanju bo govorila tovarišica nadzornica Jela Premrou o kmetijsko-gospodinskih nadaljevalnih tečajih.

+ **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 19. aprila v Domalah.

Situacijsko poročilo: a) Število učitelstva v okraju 123, b) število članstva v okraju 105, c) Udeležencev 49.

Tovariš predsednik sporoča, da se vrši naslednje zborovanje v Ljubljani, v juniju je pa jubilejno.

Nato poda poročilo o seji širjega sosvetja v Mariboru.

Glede pogodbe z Učiteljsko tiskarno predlaga tov. Mayer, naj se vstavi v njo točka, da bi dobilo UJU gotov procent od knjig in učil, ki jih nabavi učiteljstvo v Učiteljski tiskarni. Ako zamore to storiti Zal. šolskih knjig in učil, bo tudi Učit. knjigarna.

Tov. Arrigler omenja glede referenta v Beogradu, da je njegov delokrog v tem, da dostavi predloge prosvetnega oddelka ministrstva, ne pa da sam nastavlja in predloge preobrača. Glede obrambnega sklada je mnenja, da je bolje, da ostane pri društvu, ker bo društvo samo pač najbolje znalo z njim razpolagati, kar se soglasno sprejme. Želi še, kot vse članstvo, da naj poverjenost stremi za tem, da organizacijski davek omeji, ker je prevelik.

Predlog laškega učiteljskega društva glede tajnih volitev se soglasno sprejme. Omenja glede nove zahteve članov Edinstva in solidarnosti društev s poverjenostjo z ozirom na pogajanja.

Tovariš Arrigler poroča o Učiteljskem konviktu, pojasni potrebo ustanovitve in vabi k pristopu.

Sklene se, da bo proslava društvenega jubileja interna.

Samoizobrazba: Tov. predsednik poroča o ferijalnem tečaju poverjenstva. V našem okraju ni kraja, kjer bi se mogel vršiti. Nato prečita navodila referentom za samoizobrazbo. Glede stvoritve oblastne knjižnice je društvo proti, ker ne bodo okrajne učiteljske knjižnice okrnjene, razven tega imajo društva svoje posebne potrebe, lažje izposojanje je na ta način. Ali bo Ljubljana nabavila toliko število knjig iste vrste, da bo zadostovalo za oblast? Se bo ozirala na deželo pri nakupu učil? Kako naj spravi v najoddaljenejša sela učitelj učila?

Glede predloga celjskega učiteljskega društva o reformi šole se sklene: 1. Učiteljšče naj ostane. 2. Izvrši naj se reforma glede tvarine in dobe. 3. Reformira naj se vadnica. Tovarišica Rupnikova predlaga naj se pazi na vzgojo osebnosti in značaja in sprejme naj se učence, ki imajo odkrito vedenje.

Tovariš Hrovat poroča o sestanku v Mariboru.

Slučajnosti: Tov. Arrigler poroča, da je pogrešno, da objavlja odbor »Mladinske Matice« v »Učit. Tovarišu« statistiko naročnikov »Mladinske Matice«, ker je možnost pridobivanja naročnikov v bogatih krajih druga kot v revnih. Sprejmeta se še predloga, naj se izogne težko razumljivim besedam, če se ne more, naj se jih spodaj komentira in slike naj bodo otrokom razumljive.

+ **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** je zborovalo 21. aprila t. l. v Ormožu.

1. **Situacijsko poročilo:** a) Število učitelstva v okraju 66; b) število članstva v okraju 61; c) število udeležencev pri zborovanju 44 = 72%. d) Tov. predsednik obširno poroča o seji širjega sosveta UJU v Mariboru dne 15. aprila 1928 ter apelira na navzoče, naj kažejo vedno in povsod tovarišstvo do svojih sodrugov, iz njih vedenja in izven šole pa naj odseva stanovska zavest. — O Kislingerjevem predlogu o splošni in tajni volitvi v naši organizaciji poda poročilo tov. Fran Poplatnik; v nato sledečem glasovanju se pri društvu zborovalci tozadevnemu sklepu laškega učiteljskega društva ter sprejmejo brez ugovora imenovani način volitev.

II. **Samoizobrazba:** Poročevalec tovariš Vennigerholz.

V okraju so štirje krožki, od katerih so imeli od zadnjega zborovanja trije po en sestanek. Izmed 50 članov teh krožkov se je udeležilo sestankov 34 članov.

Isti poročevalec je predaval »Kako smo ustanovili Gospodarski svet«, navajajoč učiteljstvo k delu za povzdigo kmetijstva. Dodatno k temu poročilo so se sprejele sledeče

resolucije:

1. Podeželski učitelj se udeležuje v prvi vrsti na gospodarskem polju, kajti le blagostanje naroda povzročuje potrebo po kulturi.

2. Mladinska Matica bodi s svojimi poučnimi publikacijami predhodnica gospodarskega blagostanja: a) Malemu sadjarčku leta 1928, sledi b) Mali vrtnarček leta 1929, c) Mali živinorejček leta 1930, d) Mali gospodarček leta 1931, e) Mali poljedelec leta 1932, f) Mali gozdarček leta 1933, g) O higijeni in lepem vedenju leta 1934, h) Mali državljaniček leta 1935, itd.

3. UJU poverjenstvo Ljubljana posreduje pri Mohorjevi družbi, Vodnikovih družbi in Kmetijski Matici, da naj izdajajo vsako leto po eno enotno knjigo gospodarskega značaja, spisano od najboljših strokovnjakov in praktikov, deljeno v dva dela: a) Domači travnik 1. manjšega, 2. večjega posestva. b) Gospodarsko poslopje 1. manjšega, 2. večjega pos. c) Živinoreja 1. manjšega, 2. večjega pos. d) Poljedelstvo 1. manjšega, 2. večjega pos. e) Sadjarstvo in uporaba sadja 1. manjšega, 2. večjega pos. f) Vinogradarstvo in uporaba lesa 1. manjšega, 2. večjega pos. g) Vrtinarstvo in uporaba sočinja 1. manjšega, 2. večjega pos. h) Vinogradarstvo in uporaba mlečnih izdelkov 1. manjšega, 2. večjega pos. i) Kaj je treba znati državljanu o delokrogu občine, sreza, oblasti, države.

4. Te resolucije naj se obravnavajo na letošnji pokrajinski skupščini pov. UJU Ljubljana.

Nato sledi še poročilo tov. J. Rajšpa o obnem zboru »Pedagoške centrale v Mariboru«.

III. **Šolska reforma:** Tov. Olga Šijanec je poročala o »Potovanju k mednarodnemu pedagoškemu kongresu v Locarno« z navedbo važnejših razprav v pravcu šolske reforme. — Tov. Rihard Papst je predaval o »Orijentaciji za pouk v risanju« ter priredil obnem razstavo risb učencev 5. in 6. razreda osnovne šole v Ormožu.

IV. **Izvenšolsko delo:** Referent za Mladinsko Matico tov. Najžer je poročal o uspehu zbiranja naročnikov v našem okraju. Izmed 2124 šolobveznih otrok je 305 naročnikov Mladinske Matice ali 14%.

V. **Slučajnosti:** Izvolijo se delegati za obe skupščini. 12. maja zborujemo skupno s sosednimi učiteljskimi društvi v Ptuj, 16. junija pa sami v Središču.

+ **UČIT. DRUŠTVO ZA POL. SREZ LJUTOMER-GOR. RADGONA** je zborovalo dne 21. aprila 1928 v Gor. Radgoni.

1. **Situacijsko poročilo:** Število učitelstva v srezu 100, število članstva v srezu 2, število udeležencev pri zborovanju 49.

Tov. predsednik otvori zborovanje s pozdravom na navzoče članstvo. Konstatira z žalostjo majhno število navzočih in odsotnost posebno mlajšega učiteljstva. Drugič se bodo imena neopravičencev objavila. — V svojem govoru omeni veselo dejstvo, da se je strnilo zopet vse slovensko učiteljstvo v enotno vrsto — »Edinstvo« je zopet združeno z UJU. — Nato poroča o seji širjega sosveta, ki se je vršila dne 15. aprila v Mariboru.

Sledi kratko poročilo tov. nadzornika Karbaša o obnem zboru »Učit. doma« v Mariboru. Iz njega je razvidno, da delo lepo napreduje in da je naše društvo glede plačevanja članarine eno izmed prvih.

Tov. Brumova poda kot blagajničarka finančno stanje našega društva in poziva članstvo, da poravnajo zaostalo članarino z ozirom na sklep upravnega leta 1927/28, najkasneje do konca šolskega leta.

Po odobrenju prečitanega zapisnika se preide k dopisom:

a) Prošnji državnih upokojencev se ugodi s tem, da se jim nakaže znesek 50 Din iz društvene blagajne.

b) Pristop k »Samopomoči« se toplo priporoča. Za poverjenika se izvoli tov. Cujnik.

c) Na dopis tov. Senkoviča o uporabi Lavtarjevih računov, se javi tov. Ivanjšič, ki bo predaval o »Temeljnih principih njegove ideje« meseca junija na Ščavnici.

d) Glede priključitve okrajnih učiteljskih knjižnic oblastni učiteljski knjižnici se razvije živahna debata. Tov. Ivanjšič predlaga naj ostanemo pri sreskih knjižnicah in naj prosimo oblast za denarno podporo. Tov. nadzornik Karbaš pa je odločno za oblastno knjižnico. Njegovemu mnenju se pridruži tov. Mavrič in se dasta predloga na glasovanje. Sprejet je bil predlog tov. Karbaša.

II. **Samoizobrazba.** Tov. Tratar poroča o delovanju oio krožkov v našem okraju v kronološkem redu. Prečita se bkrožnica pov. UJU, tičočja se oio krožkov. — Ker sta Kapela in Negova preveč oddaljeni od Gor. Radgone, se sklene, da se osamosvojita in se določita sklicatelja Mihalič Janko (Kapela) in Pertl Marica (Negova).

III. **Reforma šole.** Tov. nadzornik Karbaš poda zelo lepo predavanje »O našem delu v šoli«, za katero se mu tovariš predsednik lepo zahvali.

Nato sledi predavanje tov. Tratarja »O Mladinski književnosti«. Interesantnemu izvajanju so sledili navzoči z velikim zanimanjem. Resolucija, ki jo poda predavatelj, se soglasno sprejme in poslje poverjenstvu UJU. K debati se oglasi tov. Žerjav, ki pravi, da se mora najti kompromisna pot, ker se hoče namesto čitank uvesti šolski list. Tov. nadzornik predlaga, da se izvoli tov. Tratarja za delegata pri pokrajinski skupščini.

IV. **Izvenšolsko delo.** Tov. Cujnik poroča o izvenšolskem delu najprej splošno in nato podrobno v Apaški kotlini in Gornji Radgoni.

V. **Slučajnosti.** Prihodnje zborovanje bo v Ptuj dne 12. maja, skupno s ptujskim, ormoškim in čakovskim učiteljskim društvom. 2. junija pa zborujemo na Ščavnici, v slučaju slabega vremena pa 9. junija istotam.

Zborovanje se zaključí ob 15. uri.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR — LEVI IN DESNI BREG** je zborovalo dne 3. aprila 1928 v Mariboru.

Situacijsko poročilo. Predsednik je po otvoritvi čestital tov. Radoslavu Knaflču na njegovem odlikovanju z redom Sv. Save V. vrste in povdaril njega res velike zasluge v nevtrahen borbenosti in javnem delovanju v dobi predvojnih persekucij nemškega birokratizma. — Zapisnik zadnjega zborovanja je bil sprejet in prečitani došli dopisi.

Članstva je 126, navzočih 88, opravičil se ni nihče!

Reforma šole. Tov. Bregant iz Blance je na podlagi lastne prakse temeljito orisal delovni pouk v osnovni šoli, specijelno v ele-

mentarnem razredu, podpri izvajanja z mnogimi nazornimi tabelami in šolskimi izdelki njegovih učencev. Za predavanje je žel odobranje, v diskusiji so posegli: dr. Zgeč, Vavda in Podgornik.

Samoizobrazba. Referent krožkov tov. Vavda je poročal o delovanju pos. krožkov, želi, da mu sklicatelji po sestankih sporočijo poleg teme še način razpravljanj, event. hospitacije, diskusije, želje itd. Krožki, ki imajo že delovne načrte, naj jih iznesejo.

Slučajnosti. Tov. predsednik Rozbaud je bil določen za delegata občnega zbora pedagoške centrale v Mariboru.

Prihodnje zborovanje bo začetkom maja v Mariboru.

FILOZOFIJA IN DIDAKTIKA.

V Italiji je izšla vzporedno z ljudskošolsko reformo tudi preosnova učiteljše. Duša obojim spremembam je bil filozof Gentile, ki je zasedel po fašistovski revoluciji stolec ministrstva prosvete.

Gentile je idealist, in sicer naslednik nemškega modroslovca Hegla. Kot filozof je brezbožen, a drugače je uvedel verouk v italijanske ljudske šole. Srednjim šolam in učiteljščem pa je dal mesto verstva in pedagogike filozofijo. Odpravil pa je vsakršen pouk v metodiki, posameznih predmetov, izključil je hospitacije in nastope gojencev. Ljudski šoli je naložil precej obširen program iz petja, na učiteljščih je pa ukinil glasbo kot obvezen predmet. Pri reorganizaciji učiteljskih šol je upošteval kot važen predmet filozofijo in poleg latinščino.

Reformo utemeljuje sam z izrekom: »Duh je eno«.

Pri pouku ni važna didaktika, temveč prihaja v poštev vsa učiteljeva osebnost. Učitelj pa bo tem boljši, čim globlja bo njegova kultura, čim popolnejša njegova duševnost.

Istotako ne loči med učenjem in vzgojo.

Vzgoja je izpolnjevanje. Ko naučimo otroka računsko operacijo, je popolnejši, nego je bil prej. Pouk in vzgoja sta eno, kakor je duh eno. Duh pa se izpolnjuje najbolje s filozofijo. Če hočemo najboljših učiteljev, dajmo jim tedaj globoke filozofske izobrazbe.

Tako prihaja novejša generacija z učiteljščem s polno glavo zagonetnih pojmov in nerešenih problemov, a ko je treba stopiti med otroke, ne ve mladi učitelj, kako naj prične učiti in kako naj postopa pri posameznih predmetih.

Enotnosti in nazornosti pri pouku ni več. S pomilovanjem opazujemo nekatere mlade tovariše, kako se trudijo in mučijo, da bi dosegli v šoli uspeh, zraven pa skrbe, kako bi dopolnili vrzel, ki je ostala še odprta.

—o **Družba sv. Cirila in Metoda** je edina družba, ki podpira šolstvo in obmejno učiteljstvo. Kaj ste storili za njo? Ali ste poskusili obuditi domačo C. M. podružnico? Pomagajte ji, da Vam pomore!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

TAFT, ZADNJA MODA,
v vseh barvah à Din 88 samo pri I. Trpin, Maribor,
Glavni trg 17.

„Pri Tičku na Gričku“
vedno
izborne pišče, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balinjanje.

Priporoča se knjigovoznica, galanterijska delavnica — okvirji za slike

Matko Pogačnik
Ljubljana, Sv. Florjana ulica št. 12.

Modni atelje
N. I. Bianchi
Ljubljana, Sv. Petra c. 44
Izvršuje najmodernejšje obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

Vaša obleka bode izgledala
zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v
tovarni JOS. REICH

Tovarna: Poljanski nasip 4—6 Ljubljana.
Podružnica: Šelenburgova ulica 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.
Barvanje oblek v različnih barvah.

Flobert puške,

lovske puške, brovninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribskih potrebščin ter umetni ogenj.

F. K. Kaiser, puškar

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporoča po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Telefon 2759
Poštni predal 79

JOS. ZIDAR

Brzjavlj:
ZIDAR, Ljubljana

POTOVALNA PISARNA

Propagandni material za tu in inozemstvo. — Železniške in paroplovne rezervacije in karte vseh linij. — Rezerviranje hotelskih sob. — Karte za spalnike in zračni promet. — Družabna, društvena in inkluzivna potovanja. — Autoture. — Priljučna in osebna zavarovanja. — Denarna nakazila. — Vse informacije o potovanju. — Pismena naročila po povzetju. — Karte za vse države. — Legitimacije za veleselje.

RUDE IN KOVINE, DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 15

Brzjavni naslov: Rude Telefon interurban: 2727
Tekoči račun: Poštna hranilnica Ljubljana, št. 14.167

En gros: svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina (izdelek cinkarne, d. d., Celje), žveplenokisla glina, aluminijev hidrat, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst.

Modni atelje Martin Pevec
Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Izvršuje obleke vseh vrst. — V zalogi vedno pristno angleško blago za obleke in modne hlače. — Delo solidno, cene nizke. Cenj. odjemalcem dovoljeno po dogovoru do 3 kratno odplačilo.